SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 117. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 22, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го ЧЕРВНЯ 1988 Ч. 117. РІК XCV.

В РОТТЕРДАМІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ Є. КОНОВАЛЬЦЯ

Владики Михаїл Гринчишин (УКЦ) і Володимир Дідович (УАПЦ) відправляють соборну Панахиду над могилою полк. Е. Коновальця.

Роттердам, Голляндія. (В.М.Г.). — Роттердам став і залишиться для українського політичного суспільства одним з маяків його прямувань не раз, на жаль, блудними манівцями до тієї мети, за яку гинули і гинутимуть тисячі, очолені двома найсвітлішими символами української визвольної боротьби — Головним Отаманом Симоном Петлюрою і полк. Євгеном Коновальцем.

Цьогорічні святкування тут щодо чисельної участи українського громадянства перейшли всякі сподівання. Коли під час відзначень некруглих дат смерти полк. Коновальця були десятки, а при круглих датах не цілих 500, то для відзначення 50-ліття смерти полковника прибуло сюди понад 600 українців з европейських і заокеанських країн, в тому — символічно заступлені своїми вінками — українці з Південної і Північної Америк та Австралії. Така велика участь переходила найсміливіші припущення Ділового комітету, що складався з представників всіх трьох відламів колись єдиної ОУН. На плечі Ділового комітету впали нелегкі завдання організаційного характеру. Вже проблема забезпечення шість соток людей нічлігами й втримання порядку при перевезенні людей десятками автобусів вимагала вкладу великої енергії й часу. Без досвідчених організаторських здібностей і без сердечної співпраці голляндської поліції, взірцеве трактування якої українських гостей було насправді зворушливе й тепле, симфонія незабутніх цьогорічних роттердамських вражень була б неповна.

Роттердамські святкування проходили й цього ювілейного року триєдиним руслом — Богослуження, святкова Академія, урочистості над могилою полковника.

Урочистості розпочалися Архиєрейською Службо Божою, яку очолив Владика Михаїл Гринчишин з Парижу в асисті о. митрата Івана Кота з Бельгії, о. генерального вікарія Богдана Лисиканича з Англії, о. д-ра Петра Ала з Голляндії, о. Євгена Гарабача з Німеччини, й о. декана Павла Когута із Франції, який дияконував.

Біля престолу під час Богослуження перебували гості з братської УАПЦ — Архиєпископ Австралії й Нової Зеляндії Володимир Дідович й отці Борис Хайневський з Франції та Іван Дерев'янка з Бельгії, які на закічнення Богослуження взяли участь в Соборній Панахиді. Вокальне обрамування Богослужб лежало в руках д-ра Мирослава Антоновича, диригента Візантійського хору, що складається з голляндців, яких єднає любов до української церковної музики і світського вокалу.

Битком набитий храм містив в собі не лише сотки українців, але й не меншу кількість голляндців, яким о.д-р Петро Ал пояснив причину урочистого українського Божослуження, присвятивши широку увагу постаті полк. Коновальця. Для голляндських очей ще більш підкреслювали церковну урочистість прапори численних українських організацій, що брали участь у роттердамських святкуваннях і стояли по боках престолу.

В часі Богослуження Владика Гринчишин у словах, повних релігійного і патріотичного піднесення, віддав належне пам'яті полк. Коновальця, зокрема підкреслюючи, що жертва полковника це самопожертва за своїх друзів і символ особистої жертви на вівтар батьківщини.

Після Соборної Панахиди перевезено українців автобусами до залі святочної

(Закінчення на стор. 3)

Помер проф. С. Михайлишин

Балтімор (Я.Ш.). — В п'ятницю, 17-го червня ц.р. помер несподівано в часі перебування у Чикаго на 78-му році життя проф. Семен Михайлишин, один із відданих провідників української громади в Балтіморі.

Він був секретарем Землятства Надбужанської Землі, якого управа саме відбувала свої цьогорічні наради у Чикаго.

Покійний походив зі села Талані, пов. Камінка Струмилова. На рідних землях був професором української літератури та історії у школах Рідної Школи. В ЗСА проживав від 1949 року де в Балтіморі був невтомним організатором і провідником громадського життя. Він був ентузіястом Гарвардського Проєкту 1000-річчя Християнства в Україні і на цю ціль зібрав в Балтіморі та переслав до Гарварду понад 25,000 дол.

Похоронні відправи відбулися в Балтіморі у днях 22-23-го червня ц.р.

Тлінні останки Покійного спочинуть на Українському Національному Цвинтарі-Пам'ятнику у Вашінгтоні. Покійний осиротив дружину Софію Мулькевич сина Романа та дочку Таню Д'Авініон з родиною.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН ПІДПИСАВ ЗАКОНОПРОЄКТ НА ПРОДОВЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ КОМІСІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

Вашінгтон. — Як інформують з Вашінгтону, президент Роналд Реґен ще коротко перед своїм відлетом до Торонто для участи в річній конференції сімох багатих й індустріяльних держав світу, підписав схвалений обидвома палатами Конґресу, тобто Палатою Репрезентантів і Сенатом, законопроєкт ч. 2304 для продовження діяльности Державної комісії дослідження причин і наслідків Великого голоду в Україні в 1932-33 роках.

Спочатку виглядало що під тиском різних ворожих Україні сил Президент ЗСА поставить вето на законопроєкт і тим самим унеможливить дальшу працю цієї важливої Державної комісії, але завдяки багатьом прихильникам у Вашінгтоні і великій українській спільноті, яка масово відгукнулася на заклик українських організацій у Вашінгтоні, УНСоюзу і зокрема „Свободи", висилаючи тисячі телеграм до Білого Дому з проханням до президента Р. Реґена не ставити вета під законопроєктом Президент прихильно поставився до цих звернень і законопроєкт став законом від хвилини підпису Р. Реґена.

Як відомо, Державна комісія оформилася 13-го грудня 1985 року. Метою комісії є прослідити причини й наслідки Великого голоду в Україні у роках насильної сталінської колективізації, поширити ці відомості по цілому світі та подати до відома американських громадян, яку ролю відіграв уряд Совєтського Союзу у цій великій і трагічній катастрофі України під час якої загинуло понад сім мільйонів свідомих українців.

В наступних роках комісія працюватиме над перекладами зізнань очевидців і розповсюдженням матеріялів. У початковій стадії комісія отримала від Уряду ЗСА 400,000 долярів, решту потрібної суми мусить скласти українська спільнота в діяспорі. Досі зібрано на цю ціль понад 170,000 долярів.

Особи, які мають змогу подякувати президентові Р. Реґенові за його позитивне рішення цієї справи, повинні це зробити в найближчих днях телефонічним шляхом чи знову ж таки висилкою телеграм до Білого Дому. Докажім нашою активністю, що ми вміємо не тільки просити і вимагати, але також подякувати за добре діло.

Кардинал Дж. О'Коннор хвалить українців-католиків

Ню Йорк. — Почитний англомовний щоденник „Дейлі Ньюз" у понеділок, 20-го червня ц.р., помістив статтю свого кореспондента Роберта Сітті під заголовком „О'Коннор хвалить українців католиків". Коментуючи свою поїздку до СССР кардинал Джан О'Коннор сказав, що його сильно зворушила глибока віра мільйонів українців католиків, які силою обставин є змушені поклонятися Богові в підпіллі, з огляду на урядові репресії.

„Моє перше враження, це безмежний подив і пошана, що вони беруть на себе таке ризико, не зважаючи на кожночасне нараження себе на ув'язнення", — заявив кардинал О'Коннор, який більшу частину своєї недільної проповіді в катедрі св. Патрика присвятив розповіді про свою подорож до Совєтського Союзу, розповідаючи приявним про те, що він зустрічався з одним із єпископів підпільної Української Католицької Церкви, з яким порозумівався латинською мовою та який просив про Біблії і Молитовники. В цьому місці він вияснив своїм парафіянам, що Українська Католицька Церква в Совєтському Союзі є нелеґальною.

О'Коннор один із ватиканської делеґації, яка приїхала до Совєтського Союзу 8-го червня ц.р., щоби звеличати святкування 1000-річчя Християнства. Він також відправив Службу Божу в одинокій Католицькій Церкві в Москві й повернувся з вірою в те, що йому приобіцяли совєтські речники. Заввага О'Коннора про те, що Совєтський Союз стане тоді вільною країною, як дозволить своїм громадянам вільно навчати релігії, — вартує глибшої застанови.

Появилось нове вокальне видання св. п. Василакі-Вожаківського

Кліфтон, Н. Дж. — Цього року, виданням двох люксусових книг, появилися нові вокальні публікації св.п. Симона Василакі-Вожаківського. Їхній музичний редактор — Михайло Лев; мистецьке оформлення Марти-Анни.

Книга цього ж композитора п.з. „Літургічні співи" вийшла із серії видань Української Православної Церкви в ЗСА з нагоди 1000-річчя Хрищення України-Руси. Це видання в твердій оправі, а в ньому 86 оригінальних творів. Ціна його 15 дол. плюс поштова оплата.

У відповідь на лист-прохання дружини композитора Марії Вожаківської в справі видання „Літургічних співів" Митрополит УПЦеркви Мстислав пише: „Ваш задум вщанувати покійного Мужа виданням його музичних церковних творів заслуговує на похвалу і підтримку". А закінчує лист Митрополит оцими словами: „Нехай Господь нагородить Вас і Ваших дітей за Ваш зворушливий задум — вшанувати найріднішого Вам усім Слугу Божого Симона".

Друга книга — „Пісні та романси" відкриваються поезією поета Миколи Щербака п.з. „Утрімо сльози", який, порушений смертю композитора, написав цей вірш з приводу цієї сумної події. Твір — „Пісні та романси" має 24 оригінальні твори на тексти українських поетів. Ціна його 12 долярів, плюс поштова оплата.

Замовлення на ці обидві книги треба слати на адресу: M. Woshakiwsky, 144 Hazel Street, Clifton, N.J., 07011.

СВЯТКУВАННЯ В ЮТИЦІ

Ютика, Н. Й. — Тут заходами Ювілейного громадського комітету для вшанування 1000-ліття Християнства в Україні в суботу, 25-го червня ц.р., о год. 6:30 вечора в залі Шератон готелю, 200 Дженесі вул., відбудеться Величавий концерт-бенкет. У концерті крім місцевих сил візьмуть участь проф. д-р Юрій Солтис — святочна доповідь, вокальний ансамбль „Верховина" з Торонто, оперовий співак Степан Шкафаровський з Ню Йорку, фортепіяновий супровід Галина Ґнад-Хомут. За точнішими інформаціями телефонуйте до Я. Томич (315) 735-9819.

Дж. Шулц покликається на совєтські інформації у справі тероризму

Вашінгтон. — Державний секретар Джордж Шулц виступаючи на телевізійній програмі підготовленій Інформаційною агенцією ЗСА заявив, що він отримав від „совєтської сторони" запевнення спокійного перебігу літніх Олімпійських Ігрищ в Сеулі, Південна Корея. В кожному разі Москва запевнила Шулца, що Північна комуністична Корея, союзник СССР, не організуватиме жадних диверсійних чи терористичних виступів і не підтримуватиме тероризму на Олімпіяді.

„Я не маю ніяких підстав ставити під сумнів совєтську інформацію в цій справі", — заявив Дж. Шулц і додав, що йому, мовляв, відомо, що комуністичний режим Північної Кореї, згідно з повідомленням американської і західньоевропейських розвідчих центрів, розмістив в поблизу демілітаризованої зони ракети, які можуть загрожувати, також столиці Південної Кореї. Шулц підкреслив, що декілька років тому ця ж Північна Корея підготовила була плян вбивства майже половини складу кабінету Південної Кореї, які перебували на конференції в Рангуні. Також не треба забувати про вибух на південнокорейському пасажирському літаку, який був ділом північнокорейських терористів у висліді чого загинуло 115 осіб.

Однак в загальному число терористичних випадків у світі тепер зменшилось, — заявив державний секретар, — і цю обставину треба приписати твердій поставі західніх держав, які не піддались тискові терору. Дж. Шулц думає, що також на конференції сімох індустріяльних держав в Торонто правдоподібно будуть прийняті важливі рішення, а може навіть підписаний договір у справі поборювання терористичних актів на землі, на морі і в повітрі, тобто на пасажирських літаках.

Дж. Шулц не вірить у покликаннях до життя подібної до „пляну Маршала" установи для країн Східньої Европи тому, що тамошні режими спираються на тоталітарну систему і тому торгівля з ними повина вестися на індивідуальній базі. Переведення масового пляну Маршала було здійснено внутрі між демократичними державами і його дію ЗСА могли дуже легко контролювати. Такої контролі в Совєтському Союзі чи сателітних країнах не можна буде здійснити з огляду на існування там поліційних режимів.

В Гаїті знову перебрав владу генерал Немфі

Порт о Прінсе. — Генерал Анрі Немфі, який через два роки правив країною Гаїті, аж доки не піддався вислідам виборів і виборові цивільного президента у лютом цього року, проголосив себе знову президентом і провідником військової хунти.

Перебрання влади відбулося в неділю, 19-го червня, поєднане із стріляниною. Генерал А. Немфі усунув цивільного президента Леслі Менігейта. В останньому тижні Л. Менігейт доручив тримати ген. Немфі під домашнім арештом за його несубординацію та звільнив його із військових обов'язків.

Генерал Немфі, в шоломі та зі скорострілом в руках, виступив на місцевій телевізійній станції і промовляв в креольській мові заповідаючи, що тепер армія буде вести країною.

Усунений цивільний президент виїхав з родиною до Домініканської Республіки і хоча були поголоски, що він покінчив життя самогубством, це виявилося неправдивим.

Військова хунта в Гаїті захитала знову надії на демократизацію цієї країни. Ген. Немфі закидає президентові Л. Менінгейтові, що він порушив конституцію, зрадив довір'я населення і працював в напрямі „брутального диктаторства".

З уваги на непевну ситуацію в Гаїті, Уряд ЗСА перестеріг своїх громадян перед поїздкою до цієї країни.

У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИК МІНІСТЕРСТВА внутрішніх справ Західньої Німеччини повідомив журналістів, що 20-річний совєтський піяніст Станіслав Бунін і його мати попросили політичного притулку в Західній Німеччині, де він у складі совєтської оркестри перебував на гастролях. У кінці позаминулого тижня він і його мати прибули у Гамбурзьку поліцію і заявили, що не бажають повертатися в СССР. Представник совєтської амбасади у Бонні підтвердив факт зникнення С. Буніна, додавши, що не має ніяких конкретних відомостей.

МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ справ Великобританії оголосило, що до кінця червня країну повинні покинути ізраїльський дипломат Аріель Реґев і пресовий секретар представництва Палестинської Визвольної Організації Закі аль-Хава. Міністерство оголосило про це після того, як у Лондоні завершився суд над 28-річним палестинцем Ізмаїлом Сованом. І. Сован засуджений на 11 років тюремного ув'язнення за зберігання вибухівки, гранат і вогнепальної зброї. Під час судового процесу виявилося, що Сован був зв'язаний з ізраїльською розвідкою Мосад і допомагав їй вислідити палестинського терориста Абдула Мустафу, який деякий час жив у Великобританії. Ні Скотленд Ярд, ні британські секретарі служби нічого не знали про присутність Мустафи, одного з керівників ПВО, в Англії, ні про полювання Мосада за ним. Покликуючись на неназвані джерела, лондонська газета „Таймс" повідомила, що Сован признався на слідстві, що був агентом Мосада. Це підтвердили й ізраїльські дипломати, чиї імена газета також не подає.

ІРАНСЬКІ „РЕВОЛЮЦІОНЕРИ", головно прихильники теперішнього диктатора у священичій рясі аятолли Хомейні, заявили кореспондентам, що Іран не висилатиме в цьому році своїх паломників до Мекки у зв'язку з перешкодами, які ставлять для закордонних делеґацій урядові речники Савдійської Арабії. Як відомо, в минулому році посланці Хомейні влаштували заколоти у сятому для усіх мусулманів місці, примушуючи поліційні відділи Савдійської Арабії інтервеніювати, у висліді чого десятки іранців були заарештовані. Про це, очевидно, не говорять сьогодні іранські урядові особи, які не виключають масової демонстрації інших, неіранських мусулманів-шіїтів, які прибудуть до Мекки і не застануть там представництва Ірану. Уряд Савдійської Арабії заявив устами свого представника, що міністерство внутрішніх справ отримало виразне зарядження не допустити до жадних заколотів, вживаючи проти заколотників військо і поліцію.

Перший секретар ЦК КП Естонії „перейшов на іншу працю"

Москва. — Як повідомляє совєтське пресове агентство ТАСС, пленум ЦК Комуністичної партії Естонії постановив звільнити Карла Вайно від обов'язків першого секретаря Компартії республіки „у зв'язку з переходом на іншу роботу".

К. Войно керував естонськими комуністами від липня 1978 року і, на думку багатьох західніх коментаторів, прихильно ставився до всякого роду нововведень. Саме Вайно був одним з „дисидентів" на сесії Верховної Ради СССР, що відбулася у травні цього року і обговорювала проблеми, зв'язані з кооперацією. Естонський партійний керівник виступив на сесії проти надто високих податків на приватних підприємців.

Не зважаючи на це, стиль керівництва, що його проводив Вайно, був підданий різкій критиці на нараді працівників культури республіки. Першого секретаря обвинувачували в недбалому ставленні до проблем захисту довкілля, посуджували в корупції і бюрократизації державного апарату.

З короткого повідомлення ТАСС тяжко зрозуміти справжні причини усунення Вайно. Рішенням ЦК КПСС, членом якого він покищо залишається, Вайно може бути переведений на працю до Москви або в будь-яке інше місто СССР.

Пленум ЦК КП Естонії вибрав на місце Карла Вайно 57-річного Вайно Вәляса, який займав раніше пост амбасадора СССР у Нікараґуа. У бійографічній довідці про нового партійного секретаря сказано, що Вәляс почав кар'єру з посади секретаря міського комітету комсомолу Естонії в місті Тарту. Від 1955 до 1961 року Вәляс очолював республіканську організацію комсомолу Естонії. Потім протягом 10 років він був першим секретарем Таллінського міського комітету партії. У 1980 році Вәляса призначили на дипломатичну роботу: він був амбасадором СССР у Венесуелі, Трінідаді і Табаго і до останнього часу в Нікараґуа.

ТАСС повідомляє, що новий секретар був вибраний більшістю голосів, з чого кореспондент агентства Ассошіейтед Пресс Браян Брамлі робить висновок, що „дехто був проти його вибрання".

Муджагедіни оголосили про створення тимчасового уряду

Ісламабад. — Виступаючи на пресовій конференції у Пешаварі, член виконкому фундаменталістської мусулманської партії Іттіґад — Ахмад Шах оголосив склад нового уряду Афганістану, який теоретично повинен прийти на зміну кабінетові совєтського ставленика Наджібулли.

До складу кабінету включені два віцепрезиденти і 11 міністрів, які представляють різні групи Національного фронту Афганістану.

Ахмад Шах заявив, що не пізніше як за три місяці у звільнених районах, а також у таборах біженців, будуть проведені демократичні вибори.

Ні Пакістан, ні З'єднані Стейти покищо не висловили свого ставлення до створення тимчасового уряду. Раніше ЗСА висловили готовність визнати новий уряд Афганістану, висунувши при цьому ряд умов. Новий кабінет повинен користуватися підтримкою більшости населення і контролювати значну частину території.

До недавнього часу муджагедіни застосовували виключно партизанську тактику, намагаючись не вступати у великомаштабні конфронтації з урядовим військом або окупантами. Винятком можна вважати облогу Хоста і часткову блькаду Кандаґара. У кінці минулого тижня партизанські з'єднання здобули першу стратеґічну перемогу, вибивши кабульський ґарнізон з міста Калят, яке є важливою базою.

Коментуючи успіхи партизанів, співробітник Державного департаменту Залмай Галізад заявив, що „ніхто не сподівався, що партизани почнуть просуватися такими темпами". „Справа тепер заключається не в тому, чи втримається Наджібулла при владі, але в тому, коли саме його режим впаде, — сказав З. Галізад. — З відходом совєтських військ дні кабульського уряду пораховані".

Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Роберт Пір наводить іншу думку, висловлену неназваним чинником вашінгтонської Адміністрації. Цей чинник заявив, що потенціял кабульського режиму не вичерпаний, а війна навіть після відходу окупантів може тривати ще довгий час. Прихильники активної підтримки афганського опору побоюються, що успіхи муджагедінів можуть привести до значного скорочення розмірів американської воєнної допомоги. ЗСА, наприклад, вже припинили доставу партизанам зенітних ракет „Стінгер" і мінометів еспанського виробництва.

Директор афганського відділу нюйоркської організації „Фрідом-гавс" Розанн Кляєс також висловила сумнів щодо швидкого краху режиму Наджібулли. „В Афганістані залишаються тисячі військових і цивільних дорадників з СССР, — сказала Кляєс. — Совєтські вояки з середньоазійтських республік (узбеки і таджики) служать в афганських частинах, а кабульський режим продовжує діставати велику кількість совєтської зброї".

В АМЕРИЦІ

У ЦЬОГОРІЧНІЙ ВИБОРЧІЙ суматосі різні припущення і комбінації набирають чимраз більше вагомости з наближенням крайових конвенцій обидвох партій. Тож й не дивно, що коли неґритянські посадники американських міст одностайно піддержують яку-небудь дію, то це стає важливим і звертає увагу цілої країни. Цим разом йдеться про те, що усі вони піддержують вибір Майкела Дукакіса, бо побоюються, що коли президентом вийде Джордж Буш, то це більше „обітне федеральну допомогу для міст". Все ж таки всі вони одноголосно заявили, що їхня піддержка залежить від того, як в майбутньому демократи полагодять справу з Джессі Джексоном.

ЗГІДНО З ДОМОВЛЕНІСТЮ, досягнутою з кубинським режимом, протягом найближчих трьох місяців у З'єднані Стейти Америки з Куби прибудуть 500 колишніх політичних в'язнів. Разом з членами родин кількість прибулих досягне 3,000 осіб. „Значно розумніше підготовитися до цього зарання, ніж спохватитися, коли вони вже будуть тут", — сказав Ксавієр Суарез, перший в історії Маямі посадник, який народився на Кубі. Міські власті звернулися до федерального уряду з просьбою про фінансову допомогу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на: "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

1000-ліття християнства — у Москві, Києві і в лісах

Величаве відсвяткування 1000-ліття християнства в минулу середу, 5-го червня 1988 р. у Володимирському соборі у Києві, після „центрального" відсвяткування у Москві, тут і там із московським патріярхом Піменом у проводі, має різні еспекти. Очевидно, найпершим є крадіж Московщиною цілого княжого періоду історії України, разом із усіма подіями, що тоді сталися, отож і з охрищенням Руси-України. На цій Богослужбі у Києві були і два кардинали, які прилетіли були до Москви з Ватикану — Кассаролі і Віллєбрандт. Відправа йшла російською мовою, співав російський хор і князь Володимир був „русским" — через два „сс — князем, як і свята Ольга була „русскою" княгинею. Крім цього, що обидва згадані кардинали брали офіційну участь у святкуваннях, вони зустрічалися у Києві з двома єпископами катакомбної Української Католицької Церкви.

Але правду каже мудра приказка, існуюча здається у всіх народів, що „нема злого, щоб не вийшло на добре". Яничари в Україні, як Володимир Шербицький, це таки вийнятки — загал українського народу знає хто такий був Володимир Великий і той глум над історичною правдою, який відбувся у Володимирському соборі у Києві, мусів обурити всіх українських людей та спричинитися до зросту ненависти до московського режиму. Навіть англійське аґенство Ройтерса повідомило про Український Культурологічний Клюб, який у своєму гурті відзначив 1000-ліття Християнства Руси-України, а не Росії. Далі, міжнародна преса не могла промовчати, що відзначення 1000-ліття Християнства Руси-України відбулося у лісах, у каплицях підпільної Української Католицької Церкви. Очевидно, московські кореспонденти европейських чи американських газет не знають історії Церкви і не знають про заборону Москвою не тільки УКЦеркви, але й УАвтокефальної Православної Церкви і винищення не тільки 11-ох католицьких Владик, але й Владик УАПЦеркви з Митрополитом Василем Липківським на чолі. Але ця міжнародна преса таки заговорила про переслідування УКЦеркви і для кожної вільної людини у широкому світі мусить звучати вістка про руйнування советською поліцією каплиць у лісах, як акт варварства.

Є тут ще аспект далекосяжної ваги: у цих церковних святкуваннях взяли участь і найвищі большевицькі вожді. Цікаво, хто з них був там і чи не забракло й ЄґораЛіґачова, лідера опозиції в Політбюрі проти Ґорбачова. А проте, вперше з нагоди цих святкувань західня преса подала вістку про декрет чи заклик Ґорбачова до релігійної толеранції. Ґорбачов, — читаємо — публічно признав, що заперечування всякої релігії „не дало позитивних наслідків". Коли генеральний секретар компартії СССР заговорив про релігійну толеранцію після того, як впродовж близько 70-ти років релігія була „опіюмом для народу" і коли вся імперія основана на заперечуванні Бога і святих та у практиці зруйновано в Україні, включно з Києвом, десятки святинь без уваґи на їх історичну архітектонічну вартість — це дійсно найважливіший акт з проголошеної гласности.

Не можна теж промовчати і знецінювати відгуку в Україні та всьому СССР святкування 1000-ліття Християнства Руси-України, що відбувається у вільному світі. Знаємо, що коли б не було пам'ятників Шевченкові у Вінніпезі й у Вашінґтоні, то не поставили б такого пам'ятника у Москві. Якби не видано статтейної і гаслової Енциклопедії Українознавства, — то не видали б „Української Радянської Енциклопедії". Москва дізналася негайно про величаве відсвяткування 1000-ліття у соборі святого Патріка в Ню Йорку з прихильною українцям проповіддю кардинала О'Коннора, і про запрошення усієї ієрархії УКЦеркви до Ченстохови в Польщі, куди полетить Кардинал-Патріярх Любачівський Архиєпископ Марусин і Митрополит Сулик і про масовий з'їзд Владик та вірних на подібному святі у Римі. І Москва мала напевне докладні звіти про велику наукову конференцію з участю міжнародних світочів у Равенні. І все це разом не могло залишитись без відгуку в Кремлі. А перед українською громадою в Америці стоїть ще вперед завдання перевести таку, як мога найвеличавішу церковно-національну маніфестацію у Вашінґтоні, не враховуючи місцевих ушанувань оціеї найсвітлішої події з-перед 1000 років.

Дарія Кузик

ІСТОРИК М. ЧУБАТИЙ ПРО ПОЧАТКИ КИЇВСЬКОЇ ЦЕРКВИ

I.

Микола Чубатий в „Історії Церкви Руси-України" подав цінні інформації про події пов'язані зі стараннями Володимира Великого забезпечити незалежність Київської Церкви від Візантії.

При нагоді охрищення Тмутороканської Руси візантійський патріярх Фотій написав у своєму Окружному Посланні із 867 року: „...Тепер навіть ці Руси переміняли єлинську (поганську) і нечестиву науку, якої перше держалися, на чисту і непідроблену віру християнську і з любов'ю стали підданими та друзями нашими..."

Отже, як це підкреслив проф. М. Чубатий, кожне навернення сусідніх народів „вважали у Візантії за політичне узалежнення тої нації від імператора Ромеїв (Візантії).

До такої залежности не хотіла допустити володарка Київської Держави св. Ольга, ані Володимир Великий. Тому й шукали вони інших шляхів, інших можливостей. Св. Ольга звернулась на захід, а Володимир заздалегідь поробив старання, щоб Церква Руси-України могла бути самостійною.

Як це записано у „Повісті Временних Літ", після здобуття Корсуня й одруження зі сестрою візантійського імператора, Анною, Володимир тоді „узнав царицю і Настаса і корсунських попів з мощами св. Климента і Фифа, ученика його". Про цю подію написав також Яків Мних словами: „І займав город (Корсунь). І взяв церковне знаряддя, і ікони, і мощі святих, священомученика Климента, і других святих". (ст. 218).

Але Володимир „з Корсуня не вертався прямо додому Дніпром, а взяв шлях на схід, де існували старі християнські єпископства готської митрополії в Доросі... Її населення було сильно мішане, та в поважній частині руське. Там мусіли бути священики зі знанням руської мови. Те саме в Судаку" (на схід від Корсуня). (ст. 226).

„Через Керченську протоку — по східнім боці лежала територія старого Руського Каганату, тепер уже називана землею Тмутороканською, що належала до Руської Держави... від часів Святослава; давніше за кн. Ігоря вона була під протекторатом Києва... Тмутороканьбула вже християнізованою частиною Руської Держави... Населення тут здавна було антського походження, отже Русини... Тмутороканський архиєпископ ставав тепер старшим архиєпископом Головою Руської Церкви та рішальним чинником в дальшій її організації. Ту справу мусів Володимир з ним докладно обговорити". (ст. 227).

І так від самого початку Володимир Великий старався забезпечити незалежність Церкви Руси-України від Візантійського цісаря і йому підлеглого патріярха.

Західньоукраїнські землі себто східню частину Білої Хорватії, яка після розпаду великоморавської держави була під малярським протекторатом, прилучив Олег у 906 році. „Можна сміливо сказати, що на терені Білої Хорватії християнство поширилося ще за життя св. Методія. „Звідтіля воно проникало також на інші землі Руси України. Вже в 907 році Білі Хорвати брали участь у переможному поході Олега на Царгород. Перед 950 роками вони опинились під пануванням Болеслава I з чеського роду Перемишлідів, а в 960-их роках „гнєзненський (польський) князь Мєшко з роди ни Пястів... напав на Білу Хорватію та всю цю територію прилучив до Польщі". (ст. 126).

У поході на Польщу 981 року Володимир Великий відібрав Червенські Городи, себто східню частину Білої Хорватії із населенням антського походження. Таким чином „Володимир Великий, прилучуючи до Києва Червенські Городи, насправді прилучував уже зовсім достатньо схристиянізовану провінцію із власним єпископом слов'янського обряду в Перемишлі" (ст. 132).

Велика заслуга свв. Кирила і Методія, що вони у своїй місійній праці „промостили слов'янській мові шлях — стати богослужбовою мовою". Через те прийшлось св. Методієві багато перетерпіти; був навіть ув'язнений, хоч Папа Адріян II потвердив мову слов'янську, як літургічну мову, буллею „Gloria in Altissmis Deo". (ст. 112).

З в'язниці звільнили його баварські владики щойно на інтервенцію Папи Івана VIII у 873 році. Приблизно в тому часі до великоморавської держави Святополк прилучив Білу Хорватію.

Слід відмітити, що свв. Кирило і Методій „були не тільки великими вченими, але, на диво, також людьми рідкого християнського ідеалізму. На новім слов'янськім місійнім терені вони не репрезентували інтересів Візантії, але виключно інтереси Христа". (ст. 104).

Коли 6-го квітня 884 року помер св. Методій, ним призначеного наслідника, Горазда, Папа Стефан VI не визнав, а керівництво Церквою передав Віхінґові, який тісно співпрацював з римо-католицьким баварським єпископатом. Це й був початок кінця слов'янського обряду. Ще й до того „Рим декретом папи Стефана VI у 886 році скасував словянський обряд у велико-моравській державі і на його місце мав бути заведений латинський обряд..." (ст. 125).

Закінчення буде.

Слово Блаженнішого Митрополита Мстислава на соборному посвяченні пам'ятника св. Володимирові Великому в Лондоні

Блаженніший Митрополит Мстислав, Глава Української Автокефальної Православної Церкви і містоблюститель київського митрополичого престолу розпочав своє слово зворушливою молитвою:

„Боже всесильний, ми грішні діти Твої, у покорі сердець наших приходимо до Тебе і схиляємо голови наші. Отче, прости провини наші, і провини наших батьків та дідів і прадідів наших. Прийми нині, благаємо Тебе, щиру молитву нашу і подяку за безмежне милосердя Твоє до нас. Вислухай наші молитви і прийми благання змучених сердець народу нашого, благослови батьківщину нашу Україну, волю та щастя їй дай. Отче милосердний, ласку Твою подай тим, що перебувають на засланні, у в'язницях, на тяжких роботах, караються і мучаться, за правду Христову страждають; за вдовиць, за сиріт, за калік і немічних, і за тих, що Твого милосердя і ласки та допомоги потребують. З'єднай нас усіх у єдину велику Христову сім'ю, щоб усі люди на землі і ми разом з ними славили величне ім'я Твоє завжди і повсяк час і нині і на віки вічні. Амінь!"

Зчерги Блаженніший Митрополит звернуся до ювілейної громади: „Мені здається, що я не маю вже нічого додати до цієї молитви, мої дорогі, нічого! Саме в цей дійсно ювілейний рік потребуємо перейти нову купіль, нове охрищення — ми є надто забруджені. Як громада, що знайшлася з ласки Божої поза батьківщиною, поза многострадальною Україною, ми перебуваємо у дурмані, який скеровує нашу увагу, наші зусилля на дуже дрібні справи... Ми бачимо сьогодні, як світ котиться в якусь прірву, а з ним котиться і наша люба і єторозтерзана Україна. Але, мої дорогі, мені здається — переживши вже 90 літ, перебувши визвольну боротьбу як той звичайний свідок бойових подій і всі інші проби, які Бог нам посилав, де було дуже небагато радости, а більше великих смутків — мені здається, що отой поклик, який міститься в цій молитві за нашу найдорожчу батьківщину, це є найбільше наше завдання у цю річницю тисячоліття. Бути воєдино, прислухатися до того, як в тебе живчик б'є, щоб і твій живчик бив в такт, в одно разом, щоб ми не переганяли один одного, щоб ми не хизувались. Я маю на увазі не тільки церковне життя, але й громадський відтинок. Так я розумію цю прекрасну хвилину, на яку здобулася наша громада у, я сказав би, найбільш сьогодні соціяльно благодатній і влаштованій країні, якою є Англія.

Отже, мої дорогі, я розумію тисячоліття хрищення як дар, як дар очищення. Вода — це символ; символічний елемент у тому, що це хрищення і оця велика подія поставлення пам'ятника великому нашому державному мужеві, рівноапостольному князеві Володимирові дали поштовх, щоб кожний з нас очистився, щоб дивились один одному у вічі відкритими очима.

Бог все ж таки дає нам знати, що Він покликав нас, наш народ і наше покоління до того, щоб ми Церкву Христову, якою обдарувало Боже провидіння український народ, розуміли як ту криницю, оздоровлюючу нас, щоб ми коло неї об'єднались, щоб ми коло неї були чесні, нелукаві. Щасти ж нам у цьому Боже!

А вам, мої дорогі, які такою великою громадою злетілися, щасти вам Боже у всьому — і у вашому особистому і, коли і в громадському житті берете участь, то будьте там трудящі, чесні і порядні, і не тікайте від громадських обов'язків."

Блаженніший Митрополит Мстислав, Первоієрарх і Глава УАПЦ, звернувся тоді до Блаженнішого Мирослава Івана, Первоієрарха і Глави Української Католицької Церкви, зі словами:

„А Вам Блаженніший Отче Владико, я дуже дякую за одну річ. Я сподівався, що Ви тут будете, Дорогі Владико. Для мене було великою несподіванкою Ваше слово в тому меморандумі у Білому Домі, в палаті Президента З'єднаних Стейтів Америки, коли Ви згадали про оборону і нашої Української Автокефальної Православної Церкви та назвали братом у Христі. Я Вам сердечно за це дякую і прилюдно кланяюся. Дай Боже, щоб це був початок творчої дії, творчої співпраці."

ЧІЛЕ ГОТУЄТЬСЯ до плебісциту, який повинен назвати майбутнього президента країни. Вважають, що він відбудеться цього року, хоч точна дата ще не встановлена. Але становища всіх політичних партій визначилися з граничною ясністю. Військовий режим на чолі з нинішнім президентом генералом Піночетом і його прихильниками виступили за „спадкоємність" і вони будуть голосувати за кандидата, запропонованого хунтою. Опозиційні партії закликають виборців сказати „ні". Вони вважають, що поразка кандидата режиму стане початком повороту до демократії. Піночет також обіцяє демократію, захищену від комунізму, економічний і соціяльний прогрес, який буде досягнутий на підставі успішної ліберальної економічної політики.

Омелян Плешкевич

УКРАЇНСЬКА КООПЕРАЦІЯ У МИНУЛОМУ РОЦІ

Українська громадськість у країнах поселення виявляє свою живучість через створені релігійні, громадсько-суспільні та політичні установи і організації. Українська кооперація становить, як економічний чинник, сильну підпору активного релігійного і національного розвитку. Не всі однак, середовища доцінюють цей чинник, в багатьох бо осередках немає кооперативних установ.

І хоч українська кооперація усе виразніше висувається на фронт нашого життя і в складових частинах структурних побудов, на чолі зі Світовим Конгресом Вільних Українців, займає належне місце, то ще посьогодні не була в змозі приєднати вповні нашу спільноту до українського кооперативного руху. А коли візьмемо до уваги, що підставовою силою української спільноти є її економіка, то кооперативна форма організації дрібного капіталу повинна довести до того, щоб гроші української людини були спрямовані в українське русло для творення економічно-господарських вартостей і для підтримки всіх наших національно-культурних виявів. Наше щоденне життя, зокрема під сучасну пору, наказує нам усвідомити собі, що теперішнє людство розв'язує складні проблеми економічними засобами.

Потенційною фінансовою базою українського кооперативного руху є український елемент. Тому українська кооперація, подібно, як і українська Церква, залишаться законно і фактично власністю української спільноти. Виринає питання, як забезпечити наші дотеперішні осяги і як повести наш кооперативний рух в майбутньому. З точки зору господарсько-фінансової в першу чергу треба дати найкращі услуги членству.

Правильну і єдину розв'язку громадського питання треба добачувати в активно ініціятивній, провідній участі у нашому кооперативному і рівночасно громадсько-релігійному житті української молоді, тобто цієї молодої ґенерації, що вже завершила свою професійну освіту. Як приклад: є вже кооперативи, в яких молоді люди виявляють свою ініціятиву, свої творчі амбіції і своєю працею добиваються гарних результатів.

Балянс наших 67-ох кооператив: у ЗСА, в Канаді і в Австралії показує нам висліди праці кооперації на день 31-го грудня 1987 року. Загальне зведення балянсів дає всебічну картину наших фінансово-економічних досягнень. Приймаючи до уваги, що в поданих вище країнах — ЗСА, Канада, Австралія — маємо понад 1 мільйон українців, то з прикрістю треба ствердити, що на день 31-го грудня 1987 року ми мали тільки 119,428 членів, тобто 12 відс. українського населення тих країн.

У своїй діяльності наші кооперативи нагромадили 1 більйон 119 мільйонів капіталу, а в перерахуванні канадських і австрійських на американські доляри — це становить 1 більйон 8 мільйонів.

Числа зведеного балянсу показують, що протягом п'яти років оборотовий капітал в кредитівках збільшився (від 1982-1987) сумою 583 мільйони, або 101 відс., що пересічно дає річний ріст 110 мільйонів; на 31-ше грудня 1987 року українська Кооперація вигосподарила власних капіталів, у формі резервових фондів, 60 мільйонів долярів.

Нагромадження кооперативами резервових фондів вказує, що проводи кооператив правильно затримують у внутрішньому господарстві здорову рівновагу у виконанні одного з найважливіщих завдань: творення суспільного капіталу для розбудови національних надбань. З нагромадженого оборотового капіталу 1 більйон 119 мільйонів, ми ульокували 758 мільйонів у позиках, тобто 68 відс., а решта капіталу — це інвестиції, касове поготівля, влаштування і нерухоме майно (площі, доми).

Цифра 758 мільйонів, це стан позичок на день 31-го грудня 1987 року. У цій цифрі криється наша місія і наше призначення у вільному світі. Це власне головна мета нашої кооперації: допомагати нашому членству, а в тому розбудувати фінансову базу, щоб скріпити наше національне господарство. — 758 мільйонів працює сьогодні для господарської розбудови не тільки членів, але і їх установ, організацій, Церков.

У 1987 році виплачено 1,142 мільйона долярів у формі дотацій Церквам і їхнім організаціям, науковим і центральним організаціям, організаціям молоді, та різним громадським установам. Приходить бо час, коли наші, не тільки крайові установи, але і місцеві будуть, мабуть, фінансовані виключно нашою економікою. Тому в збереженні нашої національної ідентичности необхідною є співпраця Церкви, наукових інституцій, громадських установ з українською кооперацією.

Наших 67 кооператив і їх 119,428 членів мають на ощадностях, на 31-го грудня 1987 року 1 більйон 24 мільйони долярів, що пересічно на одного члена дає 8,605 долярів. Аналізуючи справу мобілізації вільних капіталів нашого населення в країнах, де діють українські кооперації, ми не досягли належного рівня в економічному потенціялі нашої спільноти. Коли візьмемо до уваги, що наша кооперація приєднала 12 відс. членства з одним більйоном капіталу, а 88 відс. українців тримає свої вільні фонди в чужих фінансових установах, то у висліді це зменшує силу нашого національного капіталу сумою 8.8 більйона, а тим самим зменшує також 8 мільйонів річних дотацій.

Представлені числа і їхня аналіза кидає достатнє світло на працю української кооперації, а рівночасно дає нам реальні перспективи, — як можна і як треба далі розбудувати українську фінансову базу для збереження нашої ідентичности.

Зенон Городиський

МОЇ РАННІ ЗУСТРІЧІ З СЛ. П. ІВАНОМ БАГРЯНИМ

II.

Та не довго довелося нам всім гостити наших братів на наших західніх землях, і нам прийшлось у дуже короткому часі „ладнати вози" і прилучатися до „великого ісходу" з рідної Батьківщини. Дехто вірив, що скоро всі повернемось, але багато з нас вже тоді „ворожили", що ледве чи повернемося у рідні сторони. В той час я тільки що одружився і „великий ісход" став для мене одночасно „пошлюбною подорожжю". За плянами і дорученнями я мав дістатися до Братислави, куди виїхав голова ВУНРади проф. Микола Величківський, з яким я мав там зустрітися і співпрацювати. Діставшись до Старої Любовні і „отаборившись" в малій шопі з вугіллям на залізничій станції, ми з дружиною очікували на телеграму-виклик з Братислави, щоб за її предложенням одержати залізничий квиток до столиці Словаччини. В дуже короткому часі після приїзду до Братислави 19-го і 20-го серпня 1944 року в приміщенні голови ВУНРади проф. М. Величківського відбулося засідання Президії ВУНРади, в якій брали участь: проф. М. Величківський — голова Ярослав Гайвас — заступник другого секретаря ВУНРади, члени: Архиєпископ УАПЦ Ігор Губа, колишній прем'єр Юліян Ревай, о. Зореслав-Севастіян Сабол, письменник Аркадій Любченко, актор Йосип Гірняк, д-р Богдан Гнатевич, протоколував особистий секретар Голови ВУНРади д-р Зенон Городиський. Була це остання нарада перед виїздом на Захід на якій принято цілий ряд важливих рішень, між якими під точкою восьмою постановлено:

„8) Уповажнити мін. Ревая Ю. і д-ра Городиського З. до переведення **розмов з представниками УГВР в справі злиття і входу УГВР в ВУНР** та створення єдиного понадпартійного політичного всеукраїнського центру".

Президія ВУНРади просила заст. другого секретаря ВУНРади Ярослава Гайваса нав'язати контакт з присутніми на терені Братислави відповідальними чинниками УГВРади та передати пропозиції для відбуття ділових зустрічів. У дуже короткому часі такий контакт нав'язав ред. Ярослав Гайвас через мгра Ярослава Спольського так, що вже 2-го вересня 1944 року в каварні „Регіна" відбулася перша зустріч представників ВУНРади і УГВРади. Як вже згадано, від ВУНРади представниками були колишній міністер Юліян Ревай і д-р Зенон Городиський, а від УГВРади інж. Евген Врецьона і Іван Багряний. І ось тут в Братиславі на цій консолідаційній зустрічі відбулася моя друга цікава зустріч з майбутнім основником і лідером Української Революційно-Демократичної Партії. Перед кожною зустріччю обох делеґацій були зустрічі підготовчого характеру; на яких 9-го і 17-го вересня 1944 року сторони ствердили тільки бажання перевести ділові наради в справі об'єднання обох революційно-державних формацій та подали своїх представників, а також рамки своїх повновластей, з яких виходило, що представники УГВР є представникам Закордонного Представництва УГВР і ними прийняті узгіднення мусіли б бути прийняті Президією УГВРади в краю. Хоч представники УГВРади мали згідно з їх заявою обмежені повновласті у вирішуванні остаточно принятих узгіднень, то представники ВУНРади одержали доручення продовжувати розмови.

Основне становище представників УГВР зводилося до двох питань, від позитивних відповідей на них зі сторони представників ВУНРади представники УГВР узалежнювали дальший хід нарад та можливість якогонебудь зговорення:

1) Чи ВУНР визнає плятформу УГВР?

2) В якій формі ВУНР являє собі з'єднаня, та в якій формі ВУНР готова задокументувати узгілнення свого становища зі становищем УГВР?

Під час нарад 19-го вересня 1944 року між представниками обох політичних революційно-державницьких формацій устійнено, що на випадок зговорення представники ВУНР і УГВР покличуть спільну комісію для виготовлення текстів плятформи і універсалу, а коли йде про базу і форму об'єднання, то представники ВУНРади подадуть свої пропозиції у писаній формі на наступній зустрічі 25-го чи 26-го вересня 1944 року. На зустрічі обох делеґацій 25-го вересня 1944 року представники ВУНРади пред'явили у писаній формі „Пропозиції ВУНР; в якій подано точки на розгляд:

1) ВУНР з'єднується з УГВР.

2) Згідно з цим УГВР припиняє дальшу діяльність.

3) Всі складові частини УГВР (ОУН-СД, УПА) — Політичний Провід — входять до відповідних секторів ВУНР чи до її організаційної структури.

4) Секретаріят Військових Справ УГВР і сектор Військових Справ ВУНР творять Військову Раду, що має компетенцію Начальної Команди всіх збройно-революційних сил, яка підлягає Президії ВУНРади.

5) Секретаріят Військових Справ УГВР і Відділ Військових Справ ВУНРади реорганізуються, включаючи членів і співробітників УГВР в такий спосіб:

а) Президія: голова, заступники, секретарі, керівники секторів.

б) Сектори: керівник і 5-10 співробітників.

в) Військова Рада: Начальна Команда, Начальний Командант і Штаб 5-10 осіб.

г) Почесна Рада: Представники політичних угруповань віровизнань, культурно-освітних організацій та економічних установ.

6) Дефінітивну редакцію плятформи і універсалу після узгіднення всіх питань з'єднання приготовить спільна комісія.

Продовження буде.

В Роттердамі...

(Закінчення зі стор. 1)

Академії, ресторану Енгельс.

В мистецькій програмі Академії були виступи Візантійського хору з Утрехту, Кобзарського братства з Болтону (Англія) під мистецьким керівництвом Юрія Бабчука, і дві декламації Ірени Халупи („І ти колись бороласі" Лесі Українки) та Петра Кормила („У Роттердамі" Петра Кізка).

Візантійський хор відкрив Академію молитвою „Владико неба і землі" в обробці Івана Вовка і виконав п'ять пісень („Засумуй трембіто" в обробці А. Гнатишина, „Вилітали орли", К. Стеценка, „Могила" К. Стеценка — Д. Котка, „Та забіліли сніги" М. Лисенка і „Закувала та сива зазуля" П. Нижанківського).

Кобзарське братство виконало „Тарасову ніч" на слова Т. Шевченка, „Засвистали козаченьки", „Гей, нумо ж хлопці до зброї" і „Козак Максим Залізняк".

Від Ділового комітету Академію відкрив Яків Маковецький словами привіту в українській мові, в якому накреслив значення полковника, і д-р О. Кушпета — голляндською мовою. Основну промову про полк. Коновальця на тлі ОУН і його доби виголосив голова Проводу ОУНр інж. Василь Олеськів.

Відспіванням національного гимну закінчено Академію.

Після закінчення Академії і по спільному обіді учасники роттердамських урочистостей переїхали автобусами і автами на могилу полковника на цвинтарі Кросвік.

Жалобним походом, що його очолили ієрархи обох церков та голови трьох сучасних формацій ОУН і прапори, з цвинтарної каплиці на могилу полковника винесено понад 30 вінків, в яких потонула могила основоположника Українського Націоналістичного Руху. На могилі відправлено Соборну Панахиду, а над могилою промовляли від Проводу Українських Націоналістів його голова Микола Плавюк, а від Політичної Ради ОУНз її голова мгр Дарія Ребет. Обидві промови заторкнули ту саму тему у різних підходах і насвітленнях, а це — політично-революційну дію, очолено то полк. Коновальцем Українського Націоналістичного Руху, і перспективи 60 років заснування ОУН, як політичної формації і 50 років роттердамської трагедії.

Вінки складено від таких організацій і установ: від ПУН-ОУН, ОУНр, Політичної Ради ОУНз, Українського Державного Правління; Конгресу Українських Політичних Партій і Організацій, ЦК АБН, Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, ГУ Союзу Українців у Великій Британії, ГУ Об'єднання Українців у Великій Британії, Української Національної Єдности у Франції Українського Національного Фронту Канади, Крайової Екзекутиви Українського Національного Об'єднання Канади, ЦУ Організації Державного Відродження України в ЗСА, Українського Визвольного Фронту в ЗСА, ГУ Української Стрілецької Громади в Канаді, ГУ Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії, Братства УПА, Крайової Пластової Старшини в Німеччині, Європейської Конференції СУМ, Крайової Управи СУМ у Великій Британії, ГУ Фундації ім. Ольжича, ТП ОУН Німеччини, ТП ОУН Бельгії, ТП ОУН у Великій Британії, ТП ОУН в Аргентині, ТП ОУН в Бразилії, ТП ОУН в Австралії, ОУЖ у Великій Британії, Української Брадфордської Громади, Української Манчестерської Громади, Української Бельгійської Громади.

По зложенні вінків і відспіванням „Видиш Брате мій" і національного гимну урочистості на могилі закінчено.

СВЯТКУВАННЯ В БАЙОННІ

На бенкеті в залі церкви Успіння Пресвятої Богородиці в неділю, 1-го травня (зліва): о. І. Давидович, конгресмен Ф. Гаріні та о. Р. Мірчук.

Незважаючи на те, що українська громада в цій місцевості є невелика, все ж таки вирішено спільними силами гідно відсвяткувати Тисячоліття Християнства в Україні. Створено громадський комітет 1000-ліття, що складається з п'ятьох членів: Мирон Сірий, президент; Річард Єндрас і Марія Анна Куліш, заступники президента; Люба Бережна, скарбник; Марія Фесьо, секретар. Пароxи обидвох церков входять до складу комітету як почесні предсідники.

Проводити в життя свої пляни комітет почав уже 28-го березня ц.р. з влаштуванням виставки у міській публічній бібліотеці, яка тривала до 15-го квітня. Мабуть й тому на засіданні Управи міста 13-го квітня посадник Денніс Коллінс підписав одноголосно прийняту резолюцію, проголошуючи 1988 рік „Роком 1000-ліття Християнства в Україні".

Заходами цього Комітету та обидвох українських громад Байонну і Джерзі Сіті в почитному англомовному щоденнику „Джерзі Джорнал" було поміщене платне одностороннє оголошення про 1000-ліття Хрищення Руси-України.

В неділю, 1-го травня, при співучасті членів Міської управи, місцевих політичних діячів, духовенства і кількасот осіб публіки, посадник Д. Коллінс переіменував 25-ту вулицю на „Юкрейнієн Вей". Все це завдяки наполегливій та послідовній праці Василя Вінтонів і Мирона Солоники. Після цього всі перейшли до української католицької церкви Успенія Пресвятої Богородиці, де місцеві пароxи української католицької та української православної церков, римо-католицьке і протестантське духовенство відправили спільний Молебень, де зібраних привітали о. Іван Давидович і о. Готрович, а о. Роман Мірчук у своїй проповіді пояснив значення 1000-ліття Християнства в Україні. На Молебні співав хор української католицької церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті, яким диригує Марійка Фесьо. По закінченні відправи присутній конгресмен Френк Гаріні передав парохам обидвох українських церков оправлену копію своєї промови в Палаті Репрезентантів, яку він виголосив з нагоди 1000-ліття Християнства в Україні, надруковану в „Конгресовому Рекорді" з вівторка, 26-го квітня, том 134, ч. 55.

Осінні пляни Комітету для продовження святкувань 1000-ліття Християнства в Україні включають Екуменічний Молебень в українській православній церкві св. Софії в неділю, 18-го вересня, та бенкету, на якому головним промовцем буде Йосип Тереля. Далі слідуватиме концерт пісні і танку в авдиторії Джерзі Сіті Стейт Коледж в неділю 2-го жовтня, в якій візьме участь і українська громада Джерзі Сіті. Пляни цих святкувань включають також замовлення трьох автобусів на Крайові святкування 1000-ліття Християнства в Україні 8-го жовтня у Вашінґтоні. Закінчать святкування 12-го і 13-го листопада загальною гостиною для громадянства міста Байонну в Українському Народному Домі.

ДОПОВНЕННЯ ДО ІНФОРМАЦІЇ

У звідомленні п.з. „В Ню Йорку гідно відзначили св. п. полк. Є. Коновальця", надрукованому у числі „Свободи" з 10-го червня, не повністю було подано про рiчні відзначування 50-річчя з дня смерти Коновальця, а саме: крім Панахиди у церкві св. Юра, така ж Панахида правилась у православній катедрі св. Володимира. Правив настоятель катедри о. протоієрей Володимир Базилевський в асисті диякона Андрія Кулика; співав хор катедри під диригентурою проф. Михайла Лева. Отець Володимир згадав теплими словами про сл. п. полк. Є. Коновальця, говорив про нього, як державного мужа, командира Січових Стрільців і підпільної Української Військової Організації (УВО) та першого голову Організації Українських Націоналістів. Він підкреслив позитивну сторінку спільно-го відзначення дати його смерти трьома вітками ОУН. Ред.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, що в середу, 15-го червня, кабульська столиця була інтенсивно обстрілювана, в результаті чого сім осіб були вбиті і 13 поранені. У повідомленні не наводяться деталі обстрілу. Говориться лише, що серед убитих були жінки і діти, а декілька будинків знищені в результаті вибуху. Подібне повідомлення передало кабульське радіо.

КОЛИШНІЙ СЕКРЕТАР Департаменту оборони Каспар Вайнберґер у телефонічному інтерв'ю заявив, що його дуже залурбували вістки про широко розповсюджене хабарництво поміж урядниками Пентагону. Він також признає можливість того, що за його керування Департаментом оборони не було достатніх вглядів у можливості існування обману. В дальшому тягу цього ж інтерв'ю К. Вайнберґер хвалить зусилля уряду президента Рональда Реґена розслідити цю нову аферу.

У неділю, 12-го червня, у Гемптонбургу, Н. Й., на українському католицькому цвинтарі св. Духа, при великій участі мирян з парохами Стемфордської епархії УКЦеркви, відбувся торжественний Молебень у пошану тих, що спочивають на цьому цвинтарі й за всіх тих, що страждали й страждають за свою прадідівську віру.

Священики відправляли Панахиди на гробах колишніх своїх парафіян, що відійшли у вічність. Цей чудовий християнський звичай принесли зі собою до З'єдинених Стейтів Америки наші перші поселенці. В історію цього цвинтаря ввійшов звичай, що від самого його початку заснування кожного року під час Зелених Свят миряни спільно віддають пошану своїм рідним і знайомим, що спочивають на цьому цвинтарі, так як це було колись в Україні.

Коло 2:00 год. по полудні Владика Василь Г. Лостен з духовенством відслужили Молебень, виголошуючи патріотичну проповідь. У своєму змістовному слові Владика говорив, що на рідних землях московський комунізм знищив нашу Церкву, на цвинтарях Личаківському і Янівському у Львові розриті могили наших Січових Стрільців і воїнів Української Галицької Армії, а могили УПА розсіяні по незнаних місцях України. Наша УКЦерква в катакомбах, а її ієрархія, монахи, монахині й вірні переносили і переносять жорстоке переслідування безбожницької Москви. Владика Лостен, як син еміґрантів, згадав, що перші поселенці в ЗСА думали, що після закінчення Першої світової війни вони повернуться до своєї вільної самостійної і соборної України. Але прийшло розчарування, бо українські землі були пошматовані поміж окупантів. А кінець Другої світової війни приніс нове розчарування. Наші землі зайняв безбожницький комуністичний режим і завдав нашому народові й нашій УКЦеркві нечуваних досі в історії переслідувань — національного й мовного геноциду. Тільки тут, на вільній землі Вашінґтона, ми можемо свобідно практикувати свою тисячолітню християнську віру й культуру й плекати свої традиції. При кінці своєї проповіді Владика згадав про наших мучеників УКЦеркви й її праведників, які віддали своє життя за Церкву, як Слуга Божий Андрей та ряд інших, та про велику працю ісповідника віри кардинала Сліпого.

Після Молебня Владика зі священиками відправив Панахиду на гробі Митрополита Йосифа Шмондюка, основника цвинтаря св. Духа.

Колишні вояки УПА закупили на цьому цвинтарі велику площу для себе і своїх родин і будують пам'ятник у честь тих усіх, що брали участь у збройній боротьбі з окупантами України під час Другої світової війни.

Окреме місце мають отці ЧСВВ, на якому спочивають: монах брат Пахомій П. Шайген, монах брат Павло І. Полянський, монах о. Николай М. Котут, о. Ізидор Котут, о. Ірeней І. Готра, о. Орест І. Засмола, монах брат Ювиналій Н. Полюх, о. Віссаріон В. Андрейчук, о. Теодосій Т. Греб, о. Йосафат С. Кузьмяк, о. Марко Н. Дирда, монах брат Іринарх Ковалик, о. Тит Т. Лазар, о. Бенедикт Сютик, о. Володимир Гавліч, о. Михайло М. Ваврик, о. Сильвестер С. Коллар і о. Михайло Маркiв — колишній УСС і довголітній парох церкви св. Юра в Ню Йорку. У згаданому списку знаходимо багато отців, що віддали свій труд і знання для нашої ньюйоркської прафії св. Юра і виховували наших дітей.

Крім отців Василіян там спочиває Митрополит Йосиф М. Шмондюк, о. Мирослав Я. Мицишин, о. Петро Чаве, о. протоієрей Ярослав Сірко, о. совітник Николай Вояківський ірхимандрит Гаврил Соколофф.

На цьому цвинтарі поховані і визначні наші громадсько-політичні діячі: д-р Володимир Душник — довголітній редактор „Свободи", прем'єр Карпатської України Юліян Ревай, проф. Микола Чубатий, адв. Юрій Волинець. На іх гробах Владика Лостен відправляв Панахиду.

Р. Голят

Під знаком Тисячоліття Хрищення України

Владика Лостен зі священиками відправляє Панахиду на гробі св. п. Митрополита Шмондюка.

(Світлив Р. Голят)

Шкільне свято з нагоди Тисячоліття

Школа українознавства ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку, крім навчання, завжди знаходить час, щоб відзначити важливі події і видатних діячів української історії і культури.

Цього року з нагоди святкувань 1000-ліття Хрищення України, школа підготовила програму силами учнів, на яку запрошено родичів. Сестер і отця пeркви св. Юра, отця Івана Ткачука з української православної церкви Всіх Святих та зацікавлених цією імпрезою гостей.

Імпреза відбулася у великій залі школи св. Юра, де учні у вишиваних одягах зібралися разом із своїми учителями та запрошеними гостями. Прибрана вишивкою ікона на сцені надавала цій імпрезі урочистости. Директор школи Ольга Кекіш відкрила свято, подаючи в доступній формі для учнів важливість святкувань та насвітлила історичне тло до події Хрищення України 1000 років тому.

Мистецьку програму почали діти з передшкілля, якими опікується Реня Пясецька, віршем „Молитва дитини". Після цієї точки на сцену вийшли наші наймеші зі світилки, яку провадять Лідія Андрусишин і Маруся Мулик, та яка є під опікою 83-го Відділу СУА. Вони дуже гарно відспівали пісню „Пренебесна, пречудесна".

Після цього слідували точки за клясами: перша кляса (учителька Надія Літепло) віддеклямувала вірш „Наша церква" К. Вагилевича та відспівала пісню „Ой як мило". Другу клясу провадить Тамара Сидоряк. Вона підготовила з клясою збірну деклямацію „Тисячоліття", яку сама написала. Кляса також гордиться своїм хором, який вміло провадить Марія Оленець. Він вже не раз виступав на різних шкільних імпрезах. Цей раз хор (перша до шостої кляси) відспівав пісню „Боже Отче" та „Слава Володимирові".

Третя кляса під проводом Ксені Драган приготовила вірш „Ми є діти українські", а четверта (учителька Дзвінка Брикович) вірш М. Щербака „Пам'ятник св. Володимирові". Марія Оленець, яка також вчить п'яту клясу, навчила своїх учнів пісні „Гимн до св. Володимира" (слова і мелодія О.М.Л. з церковного співаника), а крім того вони виголосили вірш „Андрій Первозванний". Учні шостої кляси (учителька Ляриса Сошна) вивчили вірш С. Кузьменко „На Тисячоліття Християнства".

Сьому клясу провадить Олександер Редько і на цю імпрезу учні приготовили і відчитали есейи з життя визначних церковних діячів XX століття.

Учні вищих кляс також причинилися до програми свята. Марко Брикович з 9-ої кляси (учителька Мирося Драган) відчитав оповідання Олександри Копач „На княжій горі", а Іван Бідановик з 10-ої кляси прочитав уривок з „Повісти временних літ" і Чатія Ярослава Мудрого про значення книг: „Книги мов ріки, які напоюють собою увесь світ. Книги, це джерело мудрости... в книгах бездонна глибина..." Цією клясою опікується Петро Содоль.

На закінчення програми учні з 11-ої кляси (учителька Евстахія Гойдиш) прочитала „Похвалу", тому тисячолітньої спадщини християнської Руси-України" о. Василя Приймі.

На кінець всі присутні на залі відспівали гимн Тисячоліття Хрищення Руси-України.

Дирекція школи заслуговує на велике признання за ввесь труд, який докладає, щоб прищепити нашій молоді любов і пошану до української культурної спадщини. Її родичі, які не посилають своїх дітей до шкіл українознавства, роблять їм велику кривду, наші громади на цьому також потерплять, бо не буде притоку нових свідомих та активних членів. Тому за свою діяльність школи українознавства повинні мати повну підтримку наших громадських організацій і всього громадянства.

Оксана Кузишин

БЕРНАР ГРАВЕ, ЯКИЙ очолює у паризькому комісаріяті поліції відділ боротьби з наркотиками, повідомив про захоплення 385 фунтів кокаїни і про арешт чотирьох контрабандистів, громадян Колюмбії. Б. Граве сказав, що ринкова ціна конфіскованої кокаїни 60 мільйонів франків (понад 10 мільйонів долярів). Кокаїна призначалася для продажу не лише у Франції, але і в Англії, Німеччині і Голляндії.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

2-4-го липня — УСЦАК-Схід
13-14-го серпня — Подвійні гри
2-5-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
17-18-го вересня — Подвійні гри Пласт
8-9-го жовтня — КЛК

У пам'ять С. Петлюри

Торонто (В. М.). — Як кожного року, Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в Торонто відзначило день народження сл. п. Симона Петлюри. Академія відбулася в неділю, 8-го травня, в театральній залі Інституту св. Володимира в Торонто. Програму свята розпочали внесенням прапорів ветеранів українських військових формацій: Стрілецька Громада, П'ята станиця бувших вояків УНР, Бувші вояки Української Національної Армії. При піднесених прапорах студентський хор „Лісова пісня" проспівав Канадський гимн.

Змістовним вступним словом відкрила Академію Леся Джонс, голова торонтонського відділу ОП ДЦ УНР. Пластун Любомир Хабурський прочитав вірші Ярослава Славутича „За морожені хвилі бою" і „Україна". Знаменито й глибокого змісту доповідь на тему „Симон Петлюра й наша дійсність" виголосив проф. Іван Самійленко зі стейту Ню Йорк, заст. голови Уряду УНР в Екзилі, голова Центральної УНДС.

Вірш „Вік Петлюри" М. Мандриги прочитала пластунка Оксана Джонс.

Голова Об'єднання Прихильників ДЦ УНР А. Степанюк передає чек проф. І. Самійленкові для Конгресової комісії.

Атракцією дня було сольо на бандурі „Соната до мажор" Д. Бортнянського у виконанні Оксани Родак, яка є обрана українською громадою „Кралею Торонто" і є членом ОДУ Мівського Ансамблю ім. Г. Хоткевича.

Хор „Лісова пісня" під проводом Христини Брездень виконав три пісні: „Ой видно село" сл. і муз. Л. Лепкого, „Повстанську пісню", — Багряного та народню пісню „Віє вітер".

Слід згадати, що цю імпрезу приготовляв, монтував і кінцевим словом закривав її Арсен Степанюк, голова Крайового Об'єднання Прихильників ДЦ УНР.

Перед закінченням свята А. Степанюк передав на руки проф. Самійленка чек на 4,500 дол., які члени об'єднання зібрали на Фонд конгресової комісії досліджування голоду в Україні 1932-33 років. За цей гарний жест Головний Управі Об'єднання і членам Торонтонського відділу належить признання! Свято закрито відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна".

Треба признати, що академія була старанно приготована й на належному рівні. Багато учасників були перший раз на нашій академії. Патронат Комітету Українців Канади й присутність проф. І. Самійленка збудила зацікавлення в торонтонській громаді. За труд і прибуття до Торонто проф. Самійленку належить щире спасибі.

Приємно було нам вітати на академії членів д-р Г. Янішевську, Тетяну Самчук (вдову по незабутньому нашому великому письменнику Уласу Самчуку) і проф. Василя Янішевського.

Школа українознавства в Балтиморі вшанувала Тисячоліття

Балтиморська школа українознавства готувалася уже від довшого часу, щоб урочистим концертом вшанувати тисячолітній ювілей Хрищення України. Відзначення це заплановано так, щоб воно співпало із закінченням шкільного року.

В суботу, 21-го травня, о. Юрій Маркевич відправив окрему Службу Божу для шкільної молоді, під час якої виголосив дуже гарну проповідь, а всі учні приступили до Св. Причастя.

По Службі Божій учні, вчителі, родичі та гості перейшли до залі Дому Української Молоді і там відбулася роздача шкільних свідоцтв та мала перекуска для школярів.

В годині першій по полудні почалася програма відзначення ювілею Тисячоліття Хрищення України. Програму відкрив інж. Іван Корж, директор школи українознавства. Він також представив залі д-ра Андрія Лемішку, голову Балтиморського Комітету Тисячоліття Хрищення України, який у свою чергу сказав коротке слово.

Програма свята, виконувана учнівськими силами, складалася з 22 точок: пісень, деклямацій, читання літописних записів про ці історичні події. Ефектовним тут було те, що до більшості точок висвітлювалися відповідні прозірки, що дало змогу дітям і гостям краще сприймати почуте.

Програму почали всі учні співом пісні о. М. Л. „Володимир Великий", а опісля учні старших кляс віддеклямували композицію Євгена Кременка „Урочистий ювілей". В точці третій Левко Івашко деклямував частини твору „Пісня про Батьківщину" Володимира Переяславця. Згодом Наталка Палійчук читала літописний запис про Андрія Первозванного, а Віра Федорів, Андрій Сурмак і Адріян Поліщук — частини про Київ із статтей В. Переяславця про Київську Русь-Україну. Про поганські часи читала літописні записи Христина Яримович, про свв. Кирила і Методія — Адріян Корж, про княгиню Ольгу Наталя Марковська.

Статтю про українські літописи прочитав Славчик Федорів, а Мирося і Тося Поліщуки, Дарія Качанюк і Надя Федорів деклямували вірш В. Переяславця про Володимира Великого. Ксеня Палійчук знову читала літописні записи про Володимирових послів, Володимир Чорнодольський — про Володимира Великого, а Ярко Граска — молитву Іларіона. Про Ярослава Мудрого читав Доріян Корж, про гроші Київської Руси — Іваночка Чорна. Уривки з „Поучення дітям" Володимира Мономаха відчитав Михайло Кулинич, а про церковну музику розповіла Іваночка Чорна.

Виступ Богдана Котика про українські церкви в минулому багатий був прозірками церков, ікон, іконостасів, розписів стін тощо. Подібним був і виступ Адріяна Коржа про українські церкви XX століття (знищення церков, світлини ґрархів минулого і сучасного, катакомбна Церква, церкви на Заході — собори в Бавнд Бруку, Філядельфії, Рими тощо).

Свято закінчено співом усіх учнів „Пісні до святої княгині Ольги" та мелодеклямацією „Боже Великий єдиний" при музичному супроводі мгр Оксани Чорної, а також спільною світлиною усім на згадку.

Свято було справжнім успіхом завдяки вкладеній праці учителів та учнів. Надя Зінкевич, координатор свята, багато труду вложила на підбір матеріялів, підготову численних прозірок та своєчасне опрацювання програми. Мгр Оксана Чорна допомогла фортепіяновим супроводом, а мгр Марійка Радь займалася розученням пісень. Андрійко Чорний виконав напис „1000-ліття Хрищення України, 988-1988" для сцени та програмки свята. Учням та вчителям належить ся признання за те, що вони вклали доволі праці та зусилля для гідного відзначення ювілею Тисячоліття Хрищення України.

Б. С.

Вечір в пам'ять В. Калин-Магмет

В суботу, 30-го квітня 28-ий Відділ Союзу Українок Америки вшанував пам'ять своєї довголітньої члениці артистки Валі Калин-Магмет імпрезою для громади Ірвінґтон-Ньюарку. Імпрезова референтка Відділу проф. Таїса Богданська підготовила програму й сказала тепле слово про нашу невіджалувану Валю. Валя — вроджена артистка, бо талант передали їй її предки артисти й актори. Вона зростала в атмосфері театру та мистецтва. Своїм талантом вона ділилася і чарувала слухачів на багатьох імпрезах і виступах. Вона знаменитий конферансьє, а її ніжне сопрано і рецитації поезій — тепер лиш незабутній спомин для нас. Т. Богданська хотіла згадати Валю не жалібним смутком, а музикою й піснею, які вона так любила.

В музичній точці піаністка проф. Дарія Гординська-Каранович заграла три композиції: Лисенка „Баркаролю", Шопена Етюд Ас-дур і Барвінського Прелюд Е-моль, а скрипаль Рафаїл Венке при фортепіяновому супроводі Дарії Каранович заграв Брамса Ададжіо із сонати д-моль і Венявського „Польонез". Ця музика була приємним артистичним переживанням для слухачів і переносила почуття їх у світ мистецтва й краси такий інший від банальної та клопітної буденщини.

В наступній частині Іванна Кононів (чарівний альт) співала пісні, які вона разом з Валею в дуеті співала на численних імпрезах в Америці й Канаді. Фортепіяновий супровід, як це завжди бувало, — в руках Бориса Базаля. Перша пісня „Осінний лист", яку дуже любила Валя; друга — Івасюка „Мальви", а третя — „Волошки". Голос Кононів мелідійно тремтів сумом і тугою за кимсь дорогим, незаступимим і назавжди втраченим. Її скорботна поява та сумні мелодії були журавлиною піснею про „те, що було, а минуло". Це точка глибоко, до сліз зворушила слухачів.

Після перерви в другій частині була представлена сценка пера Ірини Дибко п.н. „Легенда про конвалію", яку відіграли учні школи св. Івана Хрестителя в Ньюарку. Приємно вражала добра дикція й гра молодих акторів. Сценка мала три відслони і підготовила її Т. Богданська.

По імпрезі в сусідній залі була товариська зустріч і перекуска для всіх присутніх, яку вміло приготовили господарські референтки 28-го Відділу СУА.

М. Храплива

В пам'ять О. Бородайко-Целевич

В четвер, 17-го березня ц.р. душа Олі Бородайко-Целевич навіки розлучилася з тілом і з'єдналася з предками, щоб славити з ними Сотворителя й просити Його за кращу долю цілого нашого українського народу, який вона безмежно любила впродовж цілого свого життя.

Бережанщина — це частина нашого Поділля. Бережанщина була від народження поштовхом, що ушляхетнювала душу і облагороднювала її. Хто пізнав прекрасну природу бережанської землі, мусів полюбити її, як справжній патріот. В красі тої природи покійна виростала і черпала з неї любов до Бога, поетичну і лагідну душу.

Рід Бородайків вийшов з Бережанщини і з роду в рід передавав своїм нащадкам любов до свого народу цілим серцем. Покійна Оля — дитина Бережанщини. Вона з ранньої молодости полюбила нашу пісню і театр. Виступала в хорі „Боян", брала участь в виступах аматорських гуртків. Виховувалася на творах Богдана Лепкого, Андрія Чайковського, Осипа Макове. Дім Бородайків був центром українського відродження. Незабутня Оля любила в першу чергу нашу молодь. Вона, як член „Молодої України", віддалася вихованню молодого покоління. Можна сміло сказати, що багато пізніших провідників черпали ту любов до свого — від покійної, яка передавала їм ту любов, як учителька „Рідної Школи" в Бережанах.

У зелених лісах Руриськ, Звіриця, Гаїв, у шумі букових та дубових лісів можна було почути гомін віків та чарівну силу і віру у свій нарід.

У Лісниках старенька церква, Адамівка та старенький замок кликали душу Олі до духових польотів і краси. За поетом А. Малишком, покійна завжди йшла: „Хотяй не раз у важкі тумани зачарована, як дитя, Україно моя кохана, дай вогню мені, дай життя".

В роки Першої світової війни покійна, як молоденька дівчина-красуня, своєю появою між Українськими Січовими Стрільцями несла потіху та радість для них. У пісні вони співали: „Як нам з очей зникала та Золотая Липа...".

Грізні та чорні хмари покрили нашу землю під час польської окупації. Покійна Оля знайшла у тому часі подругу Володимира Целевича, великого патріота, і вона була його рамям і допомогою у боротьбі з польською реакцією.

Як писав Віктор Зубаль: „Летять літа... І квітне черемшина, Росою вмита... О, роки війни і заберіть з голов наших сивини".

Літа пролетіли стрілою. Ще рік тому сиділа покійна в почесній президії на останньому з'їзді бережанців. Була вона весела, ще повна верви та втішалася нашими успіхами. Відійшла вона від нас, але залишила нам великий скарб любови до своєї вужчої батьківщини, а з тим і до свого народу.

Ми — колишні бережанці — в серцях наших залишимо назавжди любов і пошану не тільки до покійної, але й до цілого роду Бородайків та Целевичів.

Мгр Лев Стеткевич

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АЛЕКСАНДРА БІЛАС, член УНС Відд. 353-го Т-ва „Запорозька Січ" в Ню Бронзвику, Н.Дж., померла 3-го травня 1988 року на 72-му році життя. Нар. 1917 року в Україні. Членом УНС стала 1968 року. Залишила у смутку дочку Марію Вайтгил і двох внуків та рідню в Західній Україні. Похорон відбувся 8-го травня 1988 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Осип Рінник, секр.

КАТЕРИНА ЛАЙТАР, член УНС Відд. 466-го ім. Івана Франка в Брантфорді, Онт., померла 18-го квітня 1988 року на 89-му році життя. Нар. 1899 року в Саноку, Україна. Членом УНС стала 1959 року. Залишила у смутку синів Франка, Івана і Джова; доньок Мері Симонс і Енн Кейс, внуків і правнуків. Похорон відбувся 20-го квітня 1988 року на цвинтарі св. Йосифа у Брантфорді, Онт. Канада.
Вічна Їй Пам'ять!

П. Крутиголова, секр.

ІВАН ГОЛИК, член УНС Відділу 123-го та секретар цього ж Відділу ім. Св. Марії в Скрентоні, Па., помер 6-го червня 1988 року на 74-му році життя. Нар. 3-го лютого 1914 року в Зарубенці біля Скалата, Україна. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Софію, синів Романа з Родиною і Петра, доньку Марію Злеб і Ольгу Нолян з родинами. Похорон відбувся 9-го червня 1988 року на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АННА НАКОНЕЧНИЙ, член УНС Відд. 277-го ім. св. Івана Хрестителя в Гартфорді, КТ, померла 28-го травня 1988 року на 64-му році життя. Нар. 25-го грудня 1923 року в Бережанах, Україна. Членом УНС стала 1979 року. Залишила у смутку мужа Василя, синів Володимира і Андрія, братів Івана і Володимира в Україні. Похорон відбувся 1-го червня 1988 року на цвинтарі св. Михаїла в Глестонбері, КТ.
Вічна Їй Пам'ять!

Осип Гладун, секр.

ФРАНКА ІВАСИК, член УНС Відд. 476-го ім. св. Михаїла в Гадсоні, Н.Й., померла 31-го травня 1988 року на 93-му році життя. Нар. 27-го квітня 1896 року в Галичині. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку доньку Марію і двох синів Михайла і Стефана; 10 внуків і четверо правнуків, та семеро племінників і племінниць. Похорон відбувся 3-го червня 1988 року на цвинтарі Сідар Парк в Гадсоні, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АНАСТАЗІЯ СУЛИМА, член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" у Вунсакеті, Р. І., померла 23-го травня 1988 року на 91-му році життя. Нар. 13-го січня 1895 року в Галичині. Членом УНС стала 1929 року. Залишила у смутку сина д-ра Михайла Сулиму, дочку Евгенія Карран, четверо внуків і всіх правнуків. Похорон відбувся 27-го травня 1988 року на цвинтарі св. Михаїла в Блекстоні, Масс.
Вічна Їй Пам'ять!

Леон Гардінк, секр.

МИКОЛА ГУДЗІЙ, член УНС Відд. 182-го Т-ва „Українська Січ" в Клифтоні, Н.Дж., помер 20-го травня 1988 року на 91-му році життя. Нар. 1897 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку двох синів і четверо внуків. Похорон відбувся 23-го травня 1988 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!

Григорій Клименко, секр.

ІВАН ГЕРРІК, член УНС Відділу 236-го в Саїр, Па., помер 25-го травня 1988 року на 78-му році життя. Нар. 16-го травня 1911 року в Саїр, Па. Залишив у смутку сестер Гелен Гінвлскі і Елізабет Ванкірк; брата Леона і численних племінників і племінниць. Похорон відбувся на Укр. Кат. Цвинтарі в Атенах, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ КУЛЯС, член УНС Відд. 291-го ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо, помер 11-го травня 1988 р. на 80 році життя. Нар. 27-го вересня 1907 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку доньок Гері Клецан, Сузанну Рі і Ольгу Стіффлер. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!

Віра Напора, секр.